

Markundersökning (även vatten och byggnader)

Varför ska man undersöka och när?

Undersökningar görs för att ta reda på om det finns föroreningar på ett område och om dessa utgör någon risk för människors hälsa och miljö. Undersökningar utförs ofta stegvis och inleds med en översiktlig undersökning för att ta reda på om området är förorenat. Det som kan undersökas är såväl mark och grundvatten som byggnader, ytvatten och sediment. Visar det sig att området är förorenat behövs i de flesta fall ytterligare undersökningar innan olika åtgärdsalternativ kan utredas. Utredningar behöver

göras av en erfaren konsult eftersom goda kunskaper om bl.a. kemikalier, geologi och hydrologi krävs. Undersökningar kan göras på t.ex. fastighetsägarens eget initiativ, i samband med en fastighetsöverlåtelse, inför ändrad markanvändning eller efter krav från tillsynsmyndigheten.

Markundersökning är den del av den generella efterbehandlingsprocessen och för den har Naturvårdsverket ett vägledningsmaterial som miljökontoret arbetar utifrån. Rapporterna heter 5976, 5977 och 5978.

Provtagningsplan

Utifrån uppgifter om fastigheten och verksamheter som bedrivits där tas en plan fram över hur provtagningen kommer att gå till. Här framgår vilka medier som kommer att provtas, var proverna kommer att tas ut och vilken provtagningsmetod som kommer att användas och vilka analyser som kommer att utföras. Innan provtagningen utförs kan det vara en fördel att ge miljökontoret möjlighet att lämna synpunkter på planen. Om ändringar i provtagningsplanen behöver göras under pågående undersökning så bör miljökontoret informeras om detta.

Antalet provtagningspunkter kan variera mycket beroende på områdets storlek och hur bra bakgrundsmaterial som finns. I inledande undersökningar bör man eftersträva en provpunkt per punktkälla eller cirka fem provpunkter per hektar. Grundvattenprovtagning ska helst utföras i minst tre punkter, för att man genom avvägning av grundvattenytan ska kunna avgöra grundvattnets strömningsriktning.

Analys av prover

Laboratorieanalyser bör utföras av ackrediterat laboratorium. Analyserna bör utföras med tillräckligt god detektionsnivå för att möjliggöra jämförelse med gällande riktvärden.

Utvärdering av resultat

Utvärderingen bör baseras på de riktvärden och jämförvärden som finns i Naturvårdsverkets vägledning för planerad markanvändning eller särskilt framtagna platsspecifika riktvärden.

Redovisning

Undersökningen bör redovisas i en rapport med ritningar och tabeller över provtagningspunkter och jordlagerföljder. Analysresultat bör presenteras i tabellform med riktvärden/jämförvärden. Rapporten bör innehålla förslag till utökade undersökningar och/eller förslag till åtgärder. Bedömningar och förslag måste motiveras tydligt.